

Lidköpings kommun
Rektorn vid Vinningaskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Vinningaskolan
i Lidköpings kommun

Tillsyn i Vinningaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lidköpings kommun under vårterminen 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Vinningaskolan besöktes av Skolinspektionen den 20 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Vinninga skola ligger cirka en mil utanför centralorten Lidköping. Skolenheten inrymmer skola för förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolan är organiserad i två arbetslag; förskoleklass och årskurserna 1 och 2 samt årskurserna 3-6.

Undervisningen bedrivs i åldershomogena grupper. Det finns även ett fritidshem vid skolenheten. Vid tidpunkten för tillsynen finns 199 elever i grundskolan och 42 elever i förskoleklass.

Skolan leds av en rektor. Det finns även en ledningsgrupp på skolan som består av fyra arbetslagledare från skolan och två fritidspedagoger.

Enligt officiell statistik år 2013 nådde 75 procent av alla elever kunskapskraven i svenska och 92 procent i matematik på de nationella ämnesproven i årskurs 3. Enligt skolans uppgifter nådde 88 procent av eleverna i årskurs 3 kunskapskraven i naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen vid slutet av läsåret 2012/13.

Enligt Skolverkets officiella statistik för årskurs 6 vårterminen 2013, nådde 100 procent av eleverna kunskapskraven i respektive ämne vid slutet av läsåret 2012/13 med undantag för engelska där 88 procent av eleverna nådde kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Den regelbundna tillsynen visar att Vinningaskolan behöver vidta åtgärder inom områden som har betydelse för att ytterligare öka kunskapsresultaten på skolan.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Det brister i rutiner kring det särskilda stödet, elevernas behov beskrivs inte och de åtgärder som finns i elevernas åtgärdsprogram följs inte alltid upp och utvärderas. Skolinspektionen ser mycket allvarligt på att det saknas beskrivning av elevens behov i åtgärdsprogrammen och att åtgärdsprogrammen inte har följts upp och utvärderats för flera elever som höstterminen i årskurs 6 fått betyget F, det vill säga inte godkänt. Detta kan ha resulterat i att eleven inte fått det stöd som de har rätt till. Skolinspektionen påpekar också hur viktigt det

är att kommunikationen mellan lärare och elevhälsan fungerar och att lärare får stöd och råd om exempelvis särskilt anpassat material och andra arbetsmetoder för att bättre kunna möta eleverna i behov av särskilt stöd.

Det finns elever på skolan som uppger att de inte känner sig trygga på skolgården. Skolinspektionen bedömer att skolans insatser inte varit tillräckliga när det gäller att säkerställa tryggheten för eleverna på skolgården. Därför måste rektorn och lärarna skyndsamt se till att vidta sådana åtgärder så att detta upphör.

Tillsynen visar också att det finns brister på flera områden som är rektorns ansvar och som är viktiga för elevernas måluppfyllelse. Förutom trygghet och särskilt stöd visar tillsynen att skolans kvalitetsarbete behöver utvecklas och ta sin utgångspunkt i skolans resultat. Rektorn och lärarna måste analysera skolans resultat för att identifiera vilka behov skolan har.

Det systematiska kvalitetsarbetet behöver ske i samverkan med personalen. I ett sådant kvalitetsarbete ges rektorn, lärare och elevhälsoteam möjlighet att utvärdera och reflektera över skolans arbetssätt i förhållande till resultaten för att på så sätt kunna utveckla och pröva nya metoder.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudmannen måste åtgärda för att tillförsäkra alla elever en likvärdig utbildning. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lidköpings kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 juni 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Lidköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler, som har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten, ska finnas
- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som, utifrån en aktuell kartläggning, anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts

Motivering

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Det framkommer vid intervjuer med elever, lärare och rektor att skolenheten saknar gemensamma ordningsregler. Det framkommer däremot vid intervjuerna att varje klass tar fram sina egna ordningsregler.

Vinningaskolan har en likabehandlingsplan, tillika plan mot kränkande behandling, som är gemensam med fritidshemmet. I planen beskrivs övergripande mål och åtgärder som ska genomföras under året och det finns även åtgärder beskrivna för ett främjande arbete som ska genomföras, som exempelvis diskussioner av personalens egna normer och attityder, trivselgruppens aktiviteter och samarbete mellan fritidshem och skola. Åtgärderna är dock inte kopplade till någon kartläggning av eventuella riskområden på skolan, rektorn uppger att en sådan ska genomföras i höst. Det har framkommit vid intervjun med eleverna att det är flera elever som känner sig otrygga och rädda på rasterna och att de upplever att det är för få vuxna ute på rasterna. Detta är inte känt av alla lärare och det har inte framkommit i någon kartläggning på skolan. Lärarna uppger att rektorn har skrivit Likabehandlingsplanen men att de inte arbetar med åtgärderna som finns beskrivna där. Lärarna säger också att de pratar med eleverna om planen. I elevintervjun framkom att eleverna inte känner igen planen.

Utredningen visar att skolan saknar gemensamma ordningsregler som tagits fram under medverkan av eleverna. Skolinspektionen påpekar vikten av att kartlägga samtliga riskområden och vidta åtgärder för att säkerställa tryggheten för eleverna, till exempel att eleverna känner sig trygga på rasterna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 5 § och 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Lidköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn och där ska anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas
- Åtgärdsprogrammet ska följas upp och insatserna ska utvärderas löpande

Motivering

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av vid granskningen framgår inte elevens behov eller vilka åtgärder som ska vidtas för att möta behoven. Det finns en mall för hur åtgärdsprogram ska skrivas i kommunen men där finns ingen rubrik under vilken elevens behov kan beskrivas. Åtgärder som beskrivs kan till exempel vara anpassat material, låta eleven arbeta i sin egen takt, läsa enkla skönlitterära böcker och återberätta. I något åtgärdsprogram anges som åtgärd att eleven ska arbeta tillsammans med en pedagogisk resurs, vilket enligt rektorn och lärarna är personal som ofta saknar pedagogisk utbildning. Det framgår inte i åtgärdsprogrammen varför skolan har valt de angivna åtgärder. Det anges i åtgärdsprogrammet när utvärdering ska ske och vilka som är ansvariga men rektor uppger att det inte alltid sker och inte dokumenteras, vilket även dokumentstudier visar. Vid tillsynen uppger rektorn att kommunen tagit fram en ny blankett för åtgärdsprogram där det finns en ny rubrik "Utifrån utredningen har eleven behov av". Rektorn uppger att skolan behöver bli bättre på att skriva tydliga åtgärder för att kunna analysera och utvärdera om insatserna gett den effekt som avsetts. Flera åtgärdsprogram efter varandra kan för en elev vara lika, det vill säga innehåller samma åtgärder som tidigare trots att det inte utvärderats att de gett effekt. Exempel på detta är elever som har fått betyget F i sitt höstbetyg, det vill säga inte godkänt, har åtgärdsprogram sedan lång tid tillbaka.

Av utredningen framgår att åtgärdsprogrammen inte anger vilka behoven är eller vilka åtgärder som skolan ska vidta för att möta behoven. Flera åtgärdsprogram följs inte heller upp eller utvärderas. Skolans rektor, elevhälsa och lärare får då svårt att avgöra om rätt åtgärder satts in så att eleven når målen vilket kan medföra att elever riskerar att inte få det stöd som de har rätt till.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Lidköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare.

Motivering

Enlig skollagen ansvarar rektorn för att det genomförs ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Det framkommer vid intervjun att rektorn gör sammanställning av elevernas kunskapsresultat och planerar att diskutera elevernas kunskapsresultat med lärarna men detta har ännu inte genomförts. Rektorn uppger att elevernas resultat är goda men att skolan har en del att arbeta med för att förbättra kunskapsresultaten, bland annat genom analyser som leder till förändrade insatser.

Skolinspektionen har tagit del av skolans kvalitetsarbete som redovisas bland annat i en resultatuppföljning till den politiska nämnden. Mallen för redovisningen är framtagen av förvaltningen och rektorn uppger i intervjun att resultatuppföljningen är till för att "vi ska se att vi har gjort det vi ska". Resultatuppföljningen innehåller uppföljningar av verksamhetsplan, kommunövergripande insatser och elevhälsoarbetet. Dessutom finns en beskrivning av hur skolan arbetat med de nationella målen i läroplanen. Elevernas kunskapsresultat redovisas också i resultatredogörelsen. För årskurs 3 redovisas resultaten av de nationella ämnesproven i matematik och svenska. Övriga ämnen saknas. I årskurs 6 redovisas kunskapsresultaten i samtliga ämnen. Det saknas en analys av

elevernas kunskapsresultat framförallt i årskurs 6. Under rubriken "sammanfattande analys och framtida utvecklingsområden" som avslutar resultatuppföljningen beskriver rektorn snarare vad som gjorts på skolan än gör en analys av skolans resultat. Det framkommer också vid dokumentstudier att rektorn tagit fram förslag på fokusområden som skolan ska arbeta med: systematisering av kvalitetsarbetet och implementering av nya digitala pedagogiska redskap. I den verksamhetsplan som gäller för läsåret beskrivs de två fokusområdena med vardera sju respektive nio utvecklingspunkter. Rektor beskriver att mer tid måste läggas på att göra bättre analyser av skolenhetens resultat för att kunna identifiera de områden som behöver förbättras.

Lärarna uppger i intervjun att de inte har utvecklingsmål som de diskuterar eller arbetar med regelbundet. De säger att de har fått läsa verksamhetsplanen men att de inte varit delaktiga i framtagandet av den. Även rektorn uppger att kvalitetsarbetet inte har förankrats tillräckligt i verksamheten.

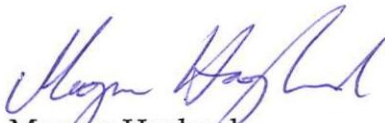
Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs systematiskt kvalitetsarbete bestående av uppföljning och utveckling av utbildningen vid skolenheten. Det saknas analys av elevernas uppnådda resultat och därmed konkreta åtgärder för att förbättra resultaten. Det medför att rektorn saknar de underlag som behövs för att tydliggöra vilka nya prioriteringar, pedagogiska insatser och organisatoriska förändringar som kan behövas i verksamheten. Det blir då även svårt för skolans rektor och lärare att förstå varför resultaten ser ut som de gör både på individ- och skolnivå. En förutsättning för att utveckla utbildningen är att lärare är delaktiga i kvalitetsarbetet och vet vad som ska förbättras. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 § skollagen, Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit jurist Julie Svane och undervisningsråd Ulla-Britt Norin.

På Skolinspektionens vägnar



Magnus Haglund
Beslutsfattare



Karin Yllö-Werner
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.